

Załącznik
do uchwały Nr XXVI/161/2012
Rady Gminy Wąbrzeźno
z dnia 8 sierpnia 2012 r.

Plan Odnowy Miejscowości Ryńsk na lata 2009 - 2017

Gmina Wąbrzeźno, w skład której wchodzi miejscowość Ryńsk, położona jest we wschodniej części województwa Kujawsko-Pomorskiego, w powiecie wąbrzeskim. Gmina zajmuje teren o powierzchni 200.8 km² i liczy 8920 mieszkańców. W skład Gminy wchodzi 21 sołectw skupiających 35 miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości Ryńsk jest społecznie wypracowanym dokumentem służącym realizacji przedsięwzięć wpływających na poprawę warunków życia mieszkańców wsi, zaspokojenie ich potrzeb społeczno kulturowych, rozwój tożsamości oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego. Realizacja zadań ujętych w planie obejmuje lata 2009-2017.

1. Charakterystyka miejscowości

Miejscowość Ryńsk położona jest w odległości 12 km od Wąbrzeźna w kierunku południowo-zachodnim. Na terenie wsi, która posiada powierzchnię 1281 ha zamieszkuje 762 osoby, w tym 120 dzieci w wieku do lat 13. Większość powierzchni omawianego terenu zajmują grunty rolne – 866 ha, pozostałe tereny to: łąki trwałe – 104 ha, pastwiska – 93 ha, lasy – 61 ha, tereny zabudowane – 25 ha i inne grunty – 132 ha. Współcześnie główną zabudowę architektoniczną wsi stanowią gospodarstwa oraz domy jedno i wiele rodzinne. Całość struktury wiejskiej uzupełniają zabytkowe obiekty architektoniczne rozlokowane równomiernie w centrum miejscowości.

Istniejąca sieć osadnicza Ryńska ukształtowała się historycznie na bazie funkcji rolniczej. Najstarsze informacje o wsi pochodzą z okresu średniowiecza.

Najstarsze źródła podają, że na terenie obecnej wsi Ryńsk istniał gród warowny, którego zadaniem była obrona przed plemionami Prusów grasujących na tych terenach.

Wieś jest notowana w kronikach od 1222 r. jako jedna ze stu, które książę Konrad Mazowiecki przekazał biskupowi Chrystianowi. Na przełomie pierwszego ćwierćwiecza ten sam książę sprowadził na ziemię chełmińską Krzyżaków - rycerzy niemieckich. Mieli oni za zadanie bronić posiadłości księcia Konrada Mazowieckiego przed napadami pogańskich Prusów oraz nawracać ich na wiarę chrześcijańską.

Krzyżacy, fałszując dokument księcia, przywłaszczyli sobie ziemię chełmińską i w tym Ryńsk. W 1341 roku Ryńsk przyjął nazwę Renis. W ciągu 50-ciu lat krzyżacy zajęli nie tylko ziemię chełmińską, ale również tereny od Bałtyku do ziem litewskich. W ten sposób powstała potęga krzyżacka. Jedynym ratunkiem dla Polski i Litwy był sojusz, który podpisano w 1385 roku. Od 1397 roku wieś występuje pod nazwą Renys, a od 1411 - Renycz.

Podczas działań wojennych polsko-krzyżackich w 1414 roku doszło do zniszczenia, a następnie spalenia zabudowań Ryńska. Dopiero na mocy II pokoju toruńskiego Ryńsk wraz z ziemią chełmińską ponownie wróciły do Polski. Wtedy to na miejscu wsi chłopskiej został pobudowany polski dworek. W 1453r. wieś zmienia nazwę na Reynis, a w 1526 na Rynsko. Od początku XVIIw. wieś przyjmuje nazwę Ryńsk.

W roku 1526 król Zygmunt I nadaje przywilej własności na wieś dla Jerzego i Konrada Plemięckich. W 1614 r. Ryńsk należał do szlachcica Fabiana Plemięckiego. W 1628 r. otrzymała go córka Zofia, Katarzyna Plemięcka, która wyszła za mąż za Mikołaja Cztember - Kostkę i dalej odsprzedała majątek toruńskiemu Ławnikowi Antonowi Richtenowi. Ławnik w 1635 r. sprzedał Ryńsk, Orzechówko bez Sabłonowa Janowi Działyńskiemu - wojewodzie chełmińskiemu. Gdy ten zmarł w 1709 r., Ryńsk odziedziczył jego syn Stanisław, który był starostą kiszowskim. Następnie Ryńsk odziedziczyła córka Stanisława - Anna, żona Kczewskiego, którego córka w 1731 r. wyszła za kasztelana gdańskiego Tucholkę i otrzymała Ryńsk. Po jej śmierci w 1766 r. jego córka Marianna wydana za Wilksyckiego otrzymała

Ryńsk z Czystochlebem, Ludowice, Janowo, Marianki i Młynki. W tym czasie istniały w Ryńsku oranżeria i dwa ogrody.

Król August II w 1723 roku udzielił właścicielom Ryńska pozwolenia na urządzenie cztery razy w roku jarmarków, na których każdy mógł bez ograniczeń prowadzić handel. Od 1800 r. dobra należą do Jakuba Wilksyckiego. W 1850 roku hrabina Mełżyńska otrzymała wieś od swego ojca Franciszka Wilksyckiego.

W 1872 roku Ryńsk kupił Artur Sumiński, który w 1881 roku sprzedał go hrabiemu Józefowi Mełżyńskiemu. W 1888 roku Ryńsk otrzymuje w zamian za długi kupiec Lechman, który w tym samym roku sprzedał go Niemieckiej Komisji Kolonizacyjnej. W tym czasie do majątku należały folwarki: Sabłonowo, Orzechówko, Rozgarty, Franula, Ludowice, Janowo, Marianki i Czystochleb. Niemiecka Komisja Kolonizacyjna przystępuje do parcelacji Ryńska, który od 1902 roku jest całkowicie rozparcelowany. Następuje napływ osadników niemieckich, którzy budują kościół ewangelicki, oddając go do użytku w 1898 roku. W latach 1902-1918 wieś otrzymuje niemiecką nazwę Rheinsberg. Z części dóbr Ryńska utworzono wsie Ludowice i Orzechówko, a z głównego majątku Ryńsk oraz folwarki Franula i Rozgarty, które utworzyły gminę wiejską Ryńsk.

Gmina liczyła 102 rodziny. Z chwilą uzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku większa część kolonistów niemieckich wyjeżdża do Niemiec, a na ich gospodarstwa przychodzą polscy rolnicy wykupując te grunta.

W roku 1928 w Ryńsku istniała szkoła powszechna, w której w dwóch klasach uczyło się 102 uczniów z Ryńska. W szkole pracowało dwóch nauczycieli etatowych.

Do dziś zachował się po dawnym majątku pałac, częściowo przebudowany, młyn, w którym za istnienia majątku była gorzelnia, spichrz majątkowy oraz cztery pomajątkowe czworaki. Pozostał również kościół katolicki z XIV wieku.

Ryńsk jest miejscowością o tradycjach patriotycznych. W 1863 roku był główną kwaterą emisariuszy. Zbierali się tu ochotnicy, którzy następnie przez Drwęce szli walczyć z powstańcami na pomoc.

Po wyzwoleniu w styczniu 1945 roku powstaje na nowo gmina Ryńsk. Założona zostaje Gminna Spółdzielnia, w roku 1964 z funduszy społecznych pobudowany zostaje Ośrodek Zdrowia, a w 1970 roku oddano do użytku lecznicę zwierząt. We wsi powstało osiedle domków jednorodzinnych oraz boisko sportowe.

Dziś miejscowość Ryńsk należy do największych osiedli w Gminie Wąbrzeźno. Struktura zatrudnienia i uzyskiwania dochodów we własnych gospodarstwach domowych jest bardzo zróżnicowana. Część rodzin utrzymuje się z rolnictwa, część z pracy zarobkowej w jednostkach budżetowych, pracy w lokalnych i okolicznych podmiotach gospodarczych oraz z zasiłków dla bezrobotnych, rent rodziców czy też ze świadczeń pobieranych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wieś posiada korzystne położenie komunikacyjne. Przez jej centralną część przebiega droga wojewódzka łącząca Wąbrzeźno z Chełmżą i Toruniem. W Ryńsku istnieją 2 kościoły, 2 bary, poczta, ośrodek zdrowia, szkoła podstawowa, gimnazjum, remiza OSP i świetlica wiejska.

Na terenie Ryńska działalność gospodarczą prowadzi 27 podmiotów. Podstawowe usługi handlowe dla mieszkańców zapewnia 5 sklepów branży spożywczo-przemysłowej oraz punkt apteczny.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

Dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze

Do ciekawszych pozostałości kultury minionych stuleci, wpisanych do rejestru zabytków zaliczyć należy grodzisko średniowieczne w Ryńsku z okresu VIII –XIV w.

Do cennych zasobów dziedzictwa kulturowego Ryńska zalicza się także dwór murowany, dwa kościoły, park typu krajobrazowego z okazałym cisem z 1385 r. i różnogatunkowym drzewostanem, malowniczy staw położony na wprost północnej elewacji ogrodowej dworu oraz zabudowania dawnego zespołu dworskiego: młyn, gorzelnia z 1876 r. i czworaki.

Zespół dworsko-parkowy w Ryńsku należał w XVII wieku do rodziny Działyńskich. Dwór rozbudowano na przełomie XVIII i XIX wieku. Główny budynek pałacowy murowany z cegły, otynkowany, dwutraktowy i pokryty dachem mansardowym posiada neorenesansową fasadę. Po drugiej wojnie światowej pałac został przebudowany i zatracił swój dotychczasowy styl. Najstarsza parterowa część dworu była pierwotnie dziewięcioosiowa, obecnie jest siedmioosiowa. Aktualnie w pałacu mieści się szkoła podstawowa.

Obok pałacu istnieją dwie klasycystyczne parterowe oficyny, usytuowane symetrycznie po bokach podjazdu, wybudowane około 1800 roku. Wokół rozciąga się park krajobrazowy z historycznym cisem i tablicą pamiątkową.

Kościół p.w. św. Wawrzyńca.

Gotycko-renesansowy kościół parafialny w Ryńsku p.w. Świętego Wawrzyńca, murowany z kamienia polnego, wzniesiony został w pierwszej połowie XIV wieku. Korpus kościoła założony na planie kwadratu przebudowany został w 1608 roku ze środków fundacji Fabiana Plemięckiego. Dobudowana wówczas ozdobna wieża nadała świątyni charakter gotycko-renesansowy. W 1648 r. kosztem Jana Działyńskiego, ówczesnego wojewody chełmińskiego, kościół ponownie odnowiono. W świątyni przeważa XVIII wieczny wystrój wnętrza. Są to: renesansowa ambona, ławy kolatorskie z wczesnorenansową dekoracją snycerską, ławki z I połowy XVII wieku, barokowy prawy ołtarz boczny wykonany z czarnego marmuru w 1645 roku, wczesnobarokowy ołtarz główny z połowy XVII wieku z późniejszymi XVIII wiecznymi rzeźbami św. Stanisława i św. Wojciecha oraz obrazem – „Męczeństwo św. Wawrzyńca” z przełomu XVI i XVII wieku. Na uwagę zasługuje także kamienna barokowa chrzcielnica z połowy XVII wieku, klasycystyczne epitafium marmurowe Jakuba Wilkyckiego, barokowa rzeźba Chrystusa Zmartwychwstałego oraz granitowa średniowieczna kropielnica i XIX wieczne organy w neogotyckiej oprawie, zbudowane przez Jakuba Witta z Gdańska. Ze sztuki złotniczej najcenniejszymi są: renesansowa monstrancja

wieczyczkowa i kielich z XVII wieku oraz pacyfikał z połowy XVII wieku przedstawiający Chrystusa na krzyżu i czterech ewangelistów, a także rokokowy relikwiarz z 1749 roku i gotycki XV wieczny dzwon z napisem minuskułowym.

Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa

Kościół ewangelicki (obecnie katolicki) w Ryńsku p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa wzniesiony został na przełomie XIX i XX wieku. Neogotycki korpus murowany z cegły na kamiennym cokole, wybudowany jest na planie prostokąta i posiada od wschodu kwadratową wieżę. Dwuspadowy dach nad korpusem wraz z prezbiterium kryty jest dachówką. Kościół posiada XIX wieczne wyposażenie wnętrza oraz XIX wieczne organy w neogotyckiej oprawie zewnętrznej wykonane przez firmę Orgelbauanstalt A. Terletzki, Inh. Ed. Wittek z Elbląga.

Znaczącym elementem środowiska przyrodniczego gminy Wąbrzeźno są również zabytkowe parki. Ze względu na znaczną powierzchnię i cenny dobrze zachowany drzewostan na szczególną uwagę zasługuje park w Ryńsku.

Pomniki przyrody

Ryńsk posiada kilka indywidualnych pomników przyrody, które podlegają ochronie. Celem ich ochrony jest zachowanie tworów przyrody o szczególnej wartości naukowej, kulturowej i historycznej, odznaczających się indywidualnymi i niepowtarzalnymi cechami. Ochroną objęty jest, między innymi: wielopienny cis pospolity odmiany krzewiastej w parku w Ryńsku oraz skupienie 4 dębów szypułkowych rosnących w miejscowym parku.

Ważne postacie historyczne związane z Ryńskiem

Mikołaj z Ryńska

Jedną z najbardziej znanych postaci wśród rycerstwa chełmińskiego doby Grunwaldu był Mikołaj z Ryńska. Do niego należał między innymi gród nad Jeziorem Ryńskim, którego powstanie datowane jest na początek XIV wieku oraz wieś Ryńsk. Pod koniec XIV wieku współwłaścicielem Ryńska, obok Mikołaja, był jego brat Hanus. W tamtych czasach ziemia chełmińska należała do Zakonu Krzyżackiego, który intensywnie ją eksploatował. 24 lutego 1397 roku Mikołaj oraz Hanus wraz z Fryderykiem i Mikołajem z Kitnowa założyli opozycyjne względem Zakonu bractwo rycerskie zwane Towarzystwem Jaszczurzym. Za jego symbol przyjęto jaszczurkę. Celem bractwa była obrona przed bezprawiem Zakonu Krzyżackiego. Sekretnie Towarzystwo dążyło do przyłączenia ziemi chełmińskiej do Polski. W 1398 roku wielki mistrz Konrad von Jungingen zezwolił na posiadanie przez bractwo własnej wikarii przy kościele farnym w Radzynie Chełmińskim. W roku 1402 Mikołaj z Ryńska uczestniczył w wyprawie krzyżackiej na Żmudź, w 1404 roku na Gotlandię, a w 1409 roku na ziemię dobrzyńską. W państwie krzyżackim pełnił rolę chorążego rycerstwa ziemi chełmińskiej. Podczas konfliktu polsko-krzyżackiego, którego kulminacyjnym punktem była bitwa pod Grunwaldem, Mikołaj występował po stronie Zakonu. W trakcie bitwy pod Grunwaldem (15 lipca 1410r.) przeszedł wraz z rycerstwem na stronę polską. Przyczyniło się to do przyspieszenia klęski wojsk Zakonu. To wydarzenie zostało uznane przez Zakon jako zdrada stanu. 1 lutego 1411 roku został podpisany przez Polskę i państwo krzyżackie w Toruniu traktat pokojowy. Traktat zapewniał wszystkim podejrzanym o niewierność wobec Zakonu amnestię. Wielki mistrz Henryk von Plauen znalazł jednak sposób, aby ukarać Mikołaja z Ryńska. W połowie maja 1411 roku Mikołaj został uwięziony podstępnie przez

wójta lipienieckiego Henryka Holta i następnie przekazany do Grudziądza. Po czterech dniach, bez żadnego procesu, został stracony przez ścięcie głowy. W 1414 roku został obalony wielki mistrz Henryk von Plauen, pozostali członkowie Towarzystwa Jaszczurczego mogli bezpiecznie powrócić do ziemi chełmińskiej.

Rodzina Plemińskich

Plemińscy byli jedną z czołowych rodzin szlacheckich Prus Królewskich. Rodzina Plemińskich osiedliła się w Prusach Królewskich za Kazimierza Jagiełły. Otrzymała z jego nadania zamek pokrzyżacki w Kowalewie, a jego przedstawiciele zarówno mężczyźni jak i kobiety pełnili wiele ważnych godności w Prusach i ziemi chełmińskiej. Majątek Ryńsk był ich własnością do połowy XVII w., kiedy drogą dziedziczenia otrzymał go Michał Działyński starosta kiszewski. Nad wejściem do kruchty kościoła pod wezwaniem św. Wawrzyńca w Ryńsku widnieje kartusz z łacińskim częściowo napisem o rozbudowie kościoła z fundacji Fabiana Plemińskiego z 1608r. Wtedy dobudowano kruchtę i wieżę z dzwonnicy.

3. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości Ryńsk oraz wizja stanu docelowego

Dotychczasowe życie mieszkańców Ryńska cechuje zróżnicowana aktywność. Wzbogacają je uroczystości o charakterze religijnym, rozrywkowym, charytatywnym bądź wydarzenia kulturalno-oświatowe. W miarę potrzeb pomieszczenia świetlicy wynajmowane są na przyjęcia rodzinne i uroczystości. We wsi istnieje kilka zorganizowanych grup, niektóre co jakiś czas zajmują się organizacją życia społeczno-kulturalnego i religijnego. Pozostałe są biernymi obserwatorami bądź uczestnikami.

Problemy mieszkańców wysuwane są i omawiane na zebraniach wiejskich, w których uczestniczą władze gminne, sołtys, rada sołecka, radny sołectwa oraz mieszkańcy. Rozwiązywanie zgłaszanych spraw i postulatów uzależnione jest często od środków finansowych, których zarówno gminie i sołectwu brakuje.

W ostatnich latach, dzięki organizowanym konkursom „Piękna zagroda” i festynom charytatywnym św. Wawrzyńca nastąpiła poprawa estetyki wyglądu obejść i posesji mieszkańców oraz renowacja architektoniczna XIV wiecznego obiektu sakralnego. Jednak ze względu na ograniczone możliwości finansowe gminy pozostaje w tym zakresie nadal wiele do życzenia. Renowacji i odnowy wymaga zwłaszcza centralna część wsi, w której brak jest estetycznego zagospodarowania przestrzeni – urządzeń terenów zielonych, chodników, miejsc odpoczynku, przejść i alejek. Rozbudowy wymaga również miejscowe gimnazjum. Problemy te dostrzega aktywna część społeczności lokalnej.

W dniu 9 marca 2009 r. odbyło się zebranie wiejskie z udziałem Wójta i przedstawicieli Urzędu Gminy Wąbrzeźno, na którym uchwalono Plan Odnowy Miejscowości Ryńsk na lata 2009-2017. Kilka miesięcy wcześniej zawiązała się kilkuosobowa robocza grupa inicjatywna dla opracowania Planu. Zadaniem grupy było przeprowadzenie diagnozy aktualnej sytuacji społeczno – rozwojowej we wsi Ryńsk, zebranie materiału ankietowego oraz dokonanie analizy SWOT. Z analizy tej wynika, że marzeniem mieszkańców jest to, by wieś stała się silnym i aktywnym ośrodkiem kulturalno-społecznym i rekreacyjnym z uwzględnieniem funkcji turystycznych, prawa mieszkańców do godnego życia i poczucia bezpieczeństwa. Rolnicy byli wyposażeni w nowoczesny sprzęt, w rolnictwie panowała stabilność, młodzież miała szansę na rozwój intelektualny i pracę a wieś służyła z czystości, ładu, porządku, ciszy i spokoju. Materiał ten stał się z kolei podstawą do opracowania Planu Odnowy Miejscowości Ryńsk. Zebrania grupy inicjatywnej odbyły się sukcesywnie. Podczas zebrań analizowano potrzeby i przedsięwzięcia, które wejdą do planu odnowy miejscowości z uwzględnieniem celów i zadań priorytetowych. Przy wyborze zadań kierowano się zapisami z badań ankietowych przeprowadzonych wśród wybranych grup społecznych, w tym KGW, OSP, młodzieży i mieszkańców sołectwa Ryńsk oraz kryteriami, które winny służyć:

- podnoszeniu standardu życia i pracy na wsi;
  - podnoszeniu atrakcyjności turystycznej miejscowości;
  - wzrostowi atrakcyjności inwestycyjnej;
  - zaspokojeniu potrzeb edukacyjnych, społecznych i kulturalnych;
- oraz rozwojowi tożsamości społeczności wiejskiej i zachowaniu dziedzictwa kulturowego.

W sierpniu 2012 r. dokonano aktualizacji Planu i przyjęto stosowne uchwały.

Ustalono, że w ramach działania wspierane będą projekty obejmujące:

- realizację inwestycji z zakresu modernizacji i wyposażenia obiektów pełniących funkcje edukacyjne, kulturalne, rekreacyjne i sportowe;
- modernizację przestrzeni publicznej we wsi (m.in. place, parki, centra, tereny zielone);
- publiczną infrastrukturę przyczyniającą się do rozwoju funkcji turystycznych wsi oraz działania związane z promocją lokalnych produktów i wyrobów.

Istotnym elementem tych działań ma być pobudzenie aktywności środowisk lokalnych i stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną, kulturową i przyrodniczą. Opis zadań z uwzględnieniem hierarchii ważności ujęty został w planie obejmującym najbliższe 7 lat.

Co wyróżnia wieś?	Co ma ją wyróżniać?
<ul style="list-style-type: none"> - istnieje szkoła podstawowa i gimnazjum, - wiejski ośrodek zdrowia- POZ, poczta i punkt apteczny, - funkcjonuje alternatywne przedszkole, - świetlica wiejska z dostępem do Internetu, - istnieje bezprzewodowa sieć internetowa, - malowniczo położone i czyste jeziora, - okoliczne lasy mieszane, - osobliwe zabytki architektury świeckiej i sakralnej, - pomniki przyrody(Cis z 1397 r.). 	<ul style="list-style-type: none"> - funkcjonalne gimnazjum, wyremontowane sale szkolne i lepsze ich wyposażenie, - uśmiechnięci mieszkańcy, zadowoleni, że tutaj właśnie mieszkają, - możliwość rozwoju i podejmowania pracy, - czystość zagród, - otoczenie miłe dla oka, - ludzie mili i przyjaźni dla siebie, - rozwinięte usługi turystyczne, - ścieżki rowerowe i skwery zieleni.
Jakie pełni funkcje?	Jakie ma pełnić funkcje?
<ul style="list-style-type: none"> - mieszkalno –egzystencjalne, - produkcyjno – rolnicze. 	<ul style="list-style-type: none"> - społeczność jako jedna duża rodzina dbająca o interesy ogółu, - turystyczne, - produkcyjno- rolnicze, - możliwości rekreacyjno – wypoczynkowe.
Kim są mieszkańcy?	Kim mają być mieszkańcy?
<ul style="list-style-type: none"> - rolnicy indywidualni, - robotnicy pracujący w zakładach pracy, - pracownicy jednostek budżetowych, - emeryci i renciści. 	<ul style="list-style-type: none"> - osoby wykształcone, zaangażowane w sprawy wsi, wspólnoty, - osoby rozwijające własne zainteresowania, - osoby bardziej zamożne, - tworzą wspólnotę, - społecznicy.
Co daje utrzymanie?	Co ma dać utrzymanie?
<ul style="list-style-type: none"> - praca w gospodarstwie, - pomoc GOPS, - praca w zakładach pracy, - emerytury i renty, - zasiłki socjalne. 	<ul style="list-style-type: none"> - praca w rolnictwie, zakładach pracy, - praca chałupnicza, - własna działalność gospodarcza, - różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej.
Jak zorganizowani są mieszkańcy?	W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i jej mieszkańcy?
<ul style="list-style-type: none"> - część angażuje się w sprawy wsi, - są wystarczająco zgodni, aby się szybko porozumieć, - duża aktywność KGW – koło organizuje większość lokalnych uroczystości, - aktywnie działa OSP. 	<ul style="list-style-type: none"> - istnienie Klubu Rolnika lub Seniora, - wspólne prace przy upiększaniu wsi, - spotkania na wieczorkach, zabawy, szkolenia, warsztaty, - demokratyczne podejście do wszelkich spraw i problemów.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?
<ul style="list-style-type: none"> - zebrania wiejskie, 	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusja na spotkaniach mieszkańców,

<ul style="list-style-type: none"> - pomoc sąsiadka, - spotkania na różnych uroczystościach – „Dożynki:, Dzień Kobiet, Dzień Strażaka”, - degustacja po pokazach kulinarnych KGW, - spotkania i rozmowy przed sklepem, - za pośrednictwem sołtysa i radnego oraz osobiście zgłaszane problemy w Urzędzie Gminy, - dużo dyskusji i pomysłów na sołectwo powstaje podczas dyskusji osób w miejscach ustronnych natomiast pomysłodawcy są mniej aktywni na zebraniach wiejskich. 	<ul style="list-style-type: none"> - duża frekwencja na zebraniach wiejskich, - współpraca z Urzędem Gminy, - publiczna dyskusja na temat nurtujących lokalnych problemów.
Jaki wygląd ma nasza wieś?	Jak ma wyglądać nasza wieś?
<ul style="list-style-type: none"> - ludzie na ogół dbają o własne mieszkania i obejścia, - wygląd niektórych posesji pozostawia jeszcze wiele do życzenia, - pobocza niektórych dróg pozarastane chwastami i wysoka trawą, - zaniedbane skwery, - brak chodników. 	<ul style="list-style-type: none"> - czysta, zadbane, drogi w dobrym stanie technicznym, - chodniki dla pieszych, - piękne ogródki, zadbane remiza strażacka, - pełna kanalizacja sanitarna lub przydomowe oczyszczalnie ścieków.
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?
<ul style="list-style-type: none"> - Dożynki Wiejskie i gminne, - Dzień Dziecka, - Dzień Kobiet, - Dzień Strażaka, - Andrzejki, Śledzik, - Festyn św. Wawrzyńca, - zabawa karnawałowa. 	<ul style="list-style-type: none"> - Dożynki Wiejskie, Dzień Dziecka, Dzień Kobiet, Dzień Strażaka, Festyn św. Wawrzyńca, - spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka, - pikniki tradycyjnych wyrobów kulinarnych KGW, - prężnie działająca drużyna strażacka z lepszym sprzętem, organizująca pokazy.
Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?
<ul style="list-style-type: none"> - sukcesywnie z roku na rok wyglądają coraz lepiej, - znaczna ilość dość nowych budynków, pozostałe obejścia wymagają zmian, - ogródki przydomowe biorą z powodzeniem, udział w konkursach pod nazwa „Piękna zagroda”. 	<ul style="list-style-type: none"> - ukwiecone ogródki, - czyste skwery i rowy wzdłuż dróg prowadzących do wsi i w centrum wsi, - porządek w obejściach.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?
<ul style="list-style-type: none"> - ograniczona wiedza mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i ekologii, - brak przydomowych oczyszczalni ścieków, - postępująca degradacja środowiska naturalnego przyrodniczego, - czyste powietrze. 	<ul style="list-style-type: none"> - bez wyjątku płyty gnojowe zabezpieczające przed spływaniem ścieków do gleb, - pełna kanalizacja lub przydomowe oczyszczalnie ścieków, - szkolenia dla mieszkańców uświadamiające im ich szkodliwe działanie na rzecz środowiska w którym mieszkają, - segregacja śmieci.
Jakie jest rolnictwo?	Jaki ma być rolnictwo?

<ul style="list-style-type: none"> - po części zmechanizowane lecz mocno rozdrobnione, - brak środków finansowych na zakup nowych maszyn oraz wdrażanie nowych technologii, - zróżnicowanie klasy gleb znacząco wpływa na status majątkowy gospodarstw rolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwinięte rolnictwo z nowoczesnym i wydajnym sprzętem i technologiami, - opłacalna produkcja roślinna i zwierzęca, - ścisła współpraca rolników z Ośrodkami Doradztwa Rolniczego oraz Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, - wysiłek i praca rolnika należycie wynagrodzona.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Jakie mają być powiązania komunikacyjne?
<ul style="list-style-type: none"> - główna droga asfaltowa przez centrum wsi, - połączenie PKS z Wąbrzeźnem, Toruniem i innymi miastami, - przystanek PKS 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawiony stan nawierzchni dróg prowadzących do wsi i przez wieś.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Co proponujemy dzieciom i młodzieży?
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość korzystania ze świetlicy wiejskiej i pomieszczeń szkolnych, - uroczystości Dnia Dziecka, - boisko do gry w piłkę, - nowy, bezpieczny plac zabaw dla dzieci, - alternatywne przedszkole. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyposażona świetlica wiejska, biblioteka, zajęcia rekreacyjne, pracownia komputerowa pod nadzorem wykwalifikowanej osoby, - zmodernizowana i zadbana szkoła oraz boisko do gry w piłkę nożną, siatkówkę i koszykówkę. - konkursy malarskie, - projekcja filmów w świetlicy, - dostęp do Internetu, - organizacja np. ferii, wycieczek, obozów.

Nasze sołectwo za 10 lat – Wizja rozwoju naszej miejscowości

Mieszkańcy marzą, aby wieś miała dobrą infrastrukturę dróg, zwracała na siebie uwagę utrzymanym porządkiem w obejściach, pięknymi ogrodami, uporządkowanym i zagospodarowanym centrum wsi wraz z urządzonymi i ukwieconymi alejkami, ławeczkami do wypoczynku i pobudowanymi chodnikami. Zagospodarowane pobliskie jezioro ryńskie z plażą i pomostami oraz ścieżkami rowerowymi – rozwinięta turystyka i agroturystyka pozwoliłyby na powstanie silnego ośrodka o charakterze turystyczno-wypoczynkowym a także słynna na okolicę miejscowość dla miłośników wędkarstwa. Mili i uśmiechnięci ludzie, zorganizowani mieszkańcy, którzy kultywują tradycje przodków, pielęgnują je i rozwijają. Bogata oferta dla dzieci i młodzieży poprzez modernizację szkoły podstawowej i gimnazjum, boiska do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki. Świetlica wiejska z dostępem do internetu, przedszkole ponadto organizacja dla najmłodszych wycieczek i obozów a także coroczna organizacja Dnia Dziecka. Dla osób dorosłych powołanie „Klubu Seniora”, spotkania na festynach i zabawach tanecznych w odnowionej i zmodernizowanej świetlicy wiejskiej. Mieszkańcy pragną rozwijać się proekologicznie, każde gospodarstwo winno być podłączone do kanalizacji sanitarnej lub przydomowej oczyszczalni ścieków.

Mieszkańcy byliby szczęśliwi gdyby wyżej wymienione oczekiwania spełniły się w stu procentach.

4. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości

ANALIZA SWOT

Silne strony:

- korzystne położenie geograficzne i walory krajobrazowe, jezioro „Szańce”, jezioro „Szczyrkowskie”, lasy i tereny polodowcowe,
- część mieszkańców angażuje się w prace społeczne przy organizacji różnych lokalnych przedsięwzięć
- istnienie szkoły podstawowej, gimnazjum i alternatywnej grupy przedszkola
- świetlica do organizowania spotkań, szkoleń, zebrań wiejskich oraz zajęć opiekuńczych i edukacyjnych dla dzieci
- nowo urządzonego plac zabaw dla dzieci
- rozwinięte rolnictwo i hodowla zwierząt gospodarskich,
- bardzo korzystna struktura wiekowa mieszkańców,
- funkcjonujące organizacje pozarządowe: OSP, KGW, Caritas
- troska mieszkańców o czystość obejść i posesji.

Słabe strony:

- niedostatecznie urządzone i zagospodarowane tereny w centrum wsi i wokół szkół,
- brak terenów rekreacyjno-turystycznych i wypoczynkowych,
- brak gospodarstw agroturystycznych,
- brak większych firm i zakładów usługowych,
- brak aktywnych organizacji młodzieżowych,
- brak zespołów artystycznych,
- ograniczona baza dydaktyczna miejscowego gimnazjum
- ograniczona komunikacja PKS,
- niedostateczny system wodno-ściekowy.

Szanse:

- możliwość rozwoju turystyki i gospodarstw agroturystycznych,
- możliwość powołania grup producenckich wśród rolników,
- możliwość poszerzenia oferty opieki zdrowotnej wobec mieszkańców,
- możliwość stworzenia ciekawej oferty turystycznej z wykorzystaniem istniejącego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- możliwość rozszerzenia terenów zielonych i ich zadrzewienia.

Zagrożenia:

- bierność części mieszkańców wobec podejmowanych inicjatyw społecznych,
- emigracja zarobkowa młodzieży i dorosłych,
- brak perspektyw życiowych dla ludzi młodych,
- zwiększające się dysproporcje w statusie majątkowym społeczeństwa,
- przenikanie tendencji wzajemnego izolowania się ludzi od siebie .

5. Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Określa się obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających integracji i nawiązywaniu kontaktów społecznych. Ze względu na jego cechy funkcjonalno-przestrzenne i położenie w centrum wsi obejmował on będzie działki Nr 149 i Nr 167. Na tym obszarze, jako elementy mieścić się będą: Centrum sportowe oraz Budynek sanitarno – szatniowy wraz z elementami zagospodarowania terenu boiska. Tereny będą odpowiednio zagospodarowane i ogrodzone.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI RYŃSK NA LATA 2009 – 2017

Wizja rozwoju wsi: Ryńsk wsią zasobną, estetyczną i nowoczesną z dostępem do informacji i dóbr kultury. Dobrze się tu żyje i mieszka.

Priorytet	Cel przedsięwzięcia	Projekty	Źródła finansowania	Termin realizacji
I. Rozwój infrastruktury technicznej, kulturalno-oświatowej i sportowo-rekreacyjnej w miejscowości Ryńsk	Zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, kulturalnych i oświatowych mieszkańców.	1. Urządzenie centrum sportowego w Ryńsku	PROW Odnowa i rozwój wsi	2010 - 2013
		2. Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Ryńsku w niezbędny sprzęt oraz gry.	Środki własne	2012 - 2013
		3. Zajęcia opiekuńcze oraz edukacyjne dla dzieci i młodzieży	Środki organizacji pozarządowych	na bieżąco
		4. Budowa budynku sanitarno - szatniowego w Ryńsku wraz z elementami zagospodarowania terenu boiska	PROW Odnowa i rozwój wsi	2011 - 2013
		5. Rozbudowa budynku gimnazjum w Ryńsku.	Fundusz Wsparcia	2009
II Aktywizacja mieszkańców do działań na rzecz środowiska	Integracja społeczeństwa wiejskiego	1. Organizacja festynu św. Wawrzyńca	Środki własne i sponsorzy	2009-2017
		2. Utworzenie Ogniska Pomocy Rodzinie	Środki własne i sponsorzy	2010
		3. Dożynki sołectkie w Ryńsku	Środki własne i sponsorzy	2009-2017
		4. Festyn promocyjny i integracyjny pn: Biesiada Rodzinna, Święto Pieczonego Ziemniaka, Mikołajki itp.	Środki własne i sponsorzy	2009 – 2015
		5. Warsztaty kulinarne KGW	Środki dla organizacji pozarządowych	2009
III Dbalność o wizerunek i estetykę wsi	Poprawa standardu życia, zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców Ryńska	1. Naprawa chodników, przejść, ścieżek oraz poboczy na terenie wsi Ryńsk	Środki z budżetu gminy	na bieżąco
		2. Konkurs „Piękna Zagroda”	Organizator konkursu	2009-2017

Możliwość realizacji zadań ujętych w Planie Odnowy Miejscowości Ryńsk warunkowana jest sytuacją finansową sołectwa i gminy oraz możliwością pozyskania środków finansowych z innych, źródeł w tym z Unii Europejskiej i może być weryfikowana.

Zarządzanie:

Za wdrażanie i promocję projektów ujętych w Planie odpowiedzialny jest Sołtys wraz z Radą Sołecką i Grupą Odnowy Wsi. Na szczeblu Gminy powyższe działania koordynuje wyznaczona przez Wójta Gminy osoba. Komunikacja społeczna polegać będzie na bieżącym zamieszczaniu informacji na stronie internetowej Gminy oraz na łamach lokalnej prasy „Gminne Wieści”. W miejscach realizacji projektów o charakterze inwestycyjnym po ich zakończeniu umieszczona zostanie tablica informacyjna.

OPIS ZADANIA

Priorytet I projekt 1

Nazwa zadania	1. Urządzenie centrum sportowego w Ryńsku				
Opis zadania	<p>Projekt zakłada urządzenie centrum sportowego w centralnej części wsi i obejmuje wykonanie boiska wielofunkcyjnego przeznaczonego do koszykówki i siatkówki oraz niewymiarowego do piłki ręcznej. Nawierzchnia boiska wykonana będzie metodą natryskową – nawierzchnia poliuretanowa. Cały teren zostanie zagospodarowany i ogrodzony.</p> <p>Realizacja zadania wynika z Planu Odnowy Miejscowości Ryńsk i jest zgodna z Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Wąbrzeskiego, Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Wąbrzeźno i ujęta jest w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Wąbrzeźno. Realizację inwestycji zaplanowano na lata 2010 – 2013. W roku 2010 przygotowana została dokumentacja techniczna – projekt i kosztorys. W roku 2013 planuje się przeprowadzenie procedury przetargowej i rozpoczęcie prac.</p>				
Cele zadania/korzyści z realizacji; potrzeba, na którą odpowiada projekt	<p>Na terenie Ryńska zamieszkują 771 osoby, w tym 123 dzieci w wieku do lat 13 (dane z dnia 06.08.2012 r). Są to głównie rodziny wielodzietne. Projekt wpłynie bezpośrednio na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej wsi.</p> <p>Przedsięwzięcie przyczyni się również do mobilizacji lokalnej społeczności i podejmowania innych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków życia, rozwoju kultury i integracji społecznej środowiska.</p>				
Stan realizacji zadania	Zadanie nowe, przewidziane do realizacji jako jednoetapowe.				
Rozpoczęcie zadania	Termin rozpoczęcia realizacji projektu: 2010 r.				
Zakończenie zadania	Planowany termin zakończenia zadania:		2013 r.		
	Planowane rozliczenie projektu: (przedstawienie raportu końcowego)		2013 r.		
Planowane wydatki w ramach zadania (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2010 r.	2013 r.		Razem:
	Koszty kwalifikowane	0,-	340.000,-		340.000,-
	Koszty niekwalifikowane	10.858,-	104.142,-		115.000,-
	Całkowity koszt inwestycji	10.858,-	444.142,-		455.000,-
Źródła finansowania – wydatki kwalifikowane (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2010 r.	2013 r.		Razem:
	Dotacja z UE	0,-	255.000,-		255.000,-
	Budżet Państwa	-	-		
	Budżet powiatu	-	-		
	Budżet gminy	0,-	85.000,-		85.000,-
Inne (jakie?)					

Wykorzystanie środków z funduszy UE	Nazwa programu operacyjnego:	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
	Nazwa działania:	313, 322, 323 „Odnowa i rozwój wsi”

Jednostki organizacyjne urzędu biorące udział we wdrożeniu	Pozyskanie dofinansowania ze źródeł zewnętrznych:	WI
	Nadzór realizacji projektu pod kątem technicznym:	WI
	Nadzór realizacji projektu pod kątem finansowym	WF

Uwagi:	
--------	--

OPIS ZADANIA

Priorytet I

Projekt 2

Nazwa zadania	Wyposażenie świetlicy wiejskiej w Ryńsku w niezbędny sprzęt oraz gry.
---------------	---

Opis zadania	Świetlica wiejska w Ryńsku od szeregu lat spełnia funkcje kulturalno – edukacyjne. Korzystają z niej systematycznie zarówno dorośli, jak i młodzież. Jest ona częściowo wyposażona przez Stowarzyszenie „Nasza Gmina” w podstawowy sprzęt: stoliki i krzesła. Są to jednak ilości niewystarczające. W roku 2012 planuje się zakup 40 szt. stolików świetlicowych, 80 szt. krzeseł oraz stołu tenisowego, komputera z dostępem do internetu i gier planszowych. Pozostałe elementy wyposażenia uzupełniane będą sukcesywnie w miarę potrzeb i posiadanych środków. Część artykułów związanych z wyposażeniem planuje się pozyskać od sponsorów.
--------------	--

Cele zadania/korzyści z realizacji; potrzeba, na którą odpowiada projekt	Istnienie dobrze wyposażonego ośrodka kulturalnego, jakim jest świetlica wiejska przyczyni się do większej mobilizacji społeczności, ożywienia środowiska oraz podejmowania przedsięwzięć na rzecz rozwoju lokalnego życia kulturalnego i integracji społecznej mieszkańców.
--	--

Stan realizacji zadania	Zadanie nowe przewidziane do realizacji po zakończeniu zagospodarowania terenów zielonych w centrum wsi.
-------------------------	--

Rozpoczęcie zadania	Planowany termin rozpoczęcia realizacji zadania: 2012 r.
---------------------	--

Zakończenie zadania	Planowany termin zakończenia zadania: 2013 r.
---------------------	---

Planowane wydatki w ramach zadania (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2012 r.	2013 r.			Razem:
	Całkowity koszt zadania	10.400,-	1.600,-			12. 000,-
Źródła finansowania (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2012 r.	2013,-			Razem:
	Dotacja z UE					
	Budżet gminy	9.600,-				9600,-
	Inne	800,-	1.600,-			2400,-
	Nadzór nad realizacją zadania pod kątem finansowym			WF		

Wykorzystanie środków z funduszy UE	
Nazwa programu operacyjnego	Środki własne i pozyskane od sponsorów
Nazwa działania:	

OPIS ZADANIA

Priorytet I Projekt 3

Nazwa zadania	Zajęcia opiekuńcze oraz edukacyjne dla dzieci i młodzieży
Opis zadania	Świetlica wiejska spełnia funkcje kulturalno – edukacyjne. Odbywają się w niej kursy, zebrania i szkolenia. W 2008 r. w ramach Poakcesyjnego Programu Wsparcia Obszarów Wiejskich zorganizowano w świetlicy dwa turnusy półkolonii dla dzieci z udziałem osób dorosłych. Pomocą organizacyjną służyły również gospodynie z KGW. Program wypoczynku był bardzo urozmaicony, obejmował zajęcia rekreacyjno-sportowe, zajęcia kulinarne i plastyczne, wyjazdy na pływalnię do Wąbrzeźna oraz pikniki w gospodarstwach agroturystycznych z możliwością przejażdżki konnej. Planuje się prowadzenie tego typu zajęć również w latach 2009-2012.
Cele zadania/korzyści z realizacji; potrzeba, na którą odpowiada zadanie	Cel główny projektu: Umiejętność współdziałania w grupie, zacieśnienie więzi społecznych, rodzinnych i międzypokoleniowych, wzrost aspiracji poznawczych, aktywności dzieci i młodzieży oraz ich wiary we własne możliwości. Zauważono również wzrost aktywności społecznej, mieszkańców gminy, ich odpowiedzialności i wiary we własne siły.
Stan realizacji zadania	Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2009-2012 r., jako zlecenie zadań dla organizacji pozarządowych.

Rozpoczęcie zadania	Planowany termin rozpoczęcia realizacji zadania: 2009 r
---------------------	---

Zakończenie zadania	Planowany termin zakończenia zadania: 2012 r.					
Planowane wydatki w ramach zadania (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	Razem:
	Całkowity koszt zadania	18.000,-	18.000,-	18.000,-	18.000,-	72.000,-
Źródła finansowania (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	Razem:
	Dotacja z UE	-	-	-	-	-
	Budżet gminy	-	-	-	-	-
	Inne	18000,-	18.000,-	18.000,-	18.000,-	72.000,-
	Nadzór nad realizacją zadania pod kątem finansowym			WF		

Uwagi:	
--------	--

OPIS ZADANIA

Priorytet I projekt 4

Nazwa zadania	2. Budowa budynku sanitarno-szatniowego w Ryńsku wraz z elementami zagospodarowania terenu boiska
---------------	---

Opis zadania	Projekt zakłada modernizację płyty boiska, nową nawierzchnię trawy, montaż bramek i ławek oraz wybudowanie małego budynku służącego, jako zaplecze sportowe. Teren wokół boiska zostanie zagospodarowany i ogrodzony. Realizacja zadania wynika z Planu Odnowy Miejscowości Ryńsk i jest zgodna z Planem Rozwoju Lokalnego Powiatu Wąbrzeskiego, Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Wąbrzeźno i ujęta jest w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Wąbrzeźno. Realizację inwestycji zaplanowano na lata 2011 – 2013. W roku 2011 przygotowano dokumentację techniczno – projektową i kosztorys. W roku 2013 planuje się przeprowadzenie procedury przetargowej. Rozpoczęcie prac nastąpi w roku 2013, zakończenie realizacji projektu, odbiór techniczny i oddanie całości do użytkowania – 2013 r.
--------------	--

Cele zadania/korzyści z realizacji; potrzeba, na którą odpowiada projekt	Na terenie Ryńska zamieszkują 771 osoby, w tym 123 dzieci w wieku do lat 13 (dane z dnia 06.08.2012 r). Są to głównie rodziny wielodzietne. Projekt wpłynie bezpośrednio wzrost atrakcyjności turystycznej i sportowej. Przedsięwzięcie przyczyni się zarówno do większego zainteresowania młodzieży sportem i korzystania z zajęć sprzyjających zdrowemu stylowi życia jak również do mobilizacji lokalnej społeczności i podejmowania innych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków życia, rozwoju kultury i integracji społecznej środowiska.
--	---

Stan realizacji zadania	Zadanie nowe, przewidziane do realizacji, jako jednoetapowe.
-------------------------	--

Rozpoczęcie zadania	Termin rozpoczęcia realizacji projektu: 2011 r.
---------------------	---

Zakończenie zadania	Planowany termin zakończenia zadania:	2013 r.
	Planowane rozliczenie projektu: (przedstawienie raportu końcowego)	2013 r.

Planowane wydatki w ramach zadania (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2011 r.	2012 r.	2013 r.		Razem:
	Koszty kwalifikowane	0,-	0,-	330.000,-		330.000,-
	Koszty niekwalifikowane	18.078,-	0,-	121.922,-		140.000,-
	Całkowity koszt inwestycji	18.078,-	0,-	451.922,-		470.000,-

Źródła finansowania – wydatki kwalifikowane (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2011 r.	2012 r.	2013 r.		Razem:
	Dotacja z UE	0,-	0,-	247.500,-		247.500,-
	Budżet Państwa	-	-	-		-
	Budżet powiatu	-	-	-		-
	Budżet gminy	0,-	0,-	82.500,-		82.500,-
	Inne (jaki?)					

Wykorzystanie środków z funduszy UE	Nazwa programu operacyjnego:	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013
	Nazwa działania:	313, 322, 323 „Odnowa i rozwój wsi”

Jednostki organizacyjne urzędu biorące udział we wdrożeniu	Pozyskanie dofinansowania ze źródeł zewnętrznych:	WI
	Nadzór realizacji projektu pod kątem technicznym:	WI
	Nadzór realizacji projektu pod kątem finansowym	WF

Uwagi:	
--------	--

OPIS ZADANIA

Priorytet I projekt 5

Nazwa zadania	Rozbudowa budynku gimnazjum w Ryńsku.
---------------	---------------------------------------

Opis zadania	Celem projektu jest rozbudowa i przebudowa budynku Gimnazjum w Ryńsku, polegająca na rozbudowie budynku szkoły wzdłuż sali gimnastycznej (4-ch sal dydaktycznych wraz z korytarzem i wyjściem ewakuacyjnym) oraz przebudowie części istniejącego budynku – na parterze w bezpośrednim sąsiedztwie sali gimnastycznej (powiększenie hollu, wykonanie przejścia do rozbudowywanej części budynku). Budynek zaprojektowano jako parterowy niepodpiwniczony z dachem jednospadowym pokrytym papą termozgrzewalną podkładową i gontem
--------------	--

	<p>papowym. Ściany budynku murowane z bloczków z betonu komórkowego, ocieplone styropianem fasadowym z zewnętrznym tynkiem mineralnym. Sufity podwieszane modułowe z płytą GK. Stolarka okienna drewniana. Inwestycja zlokalizowana jest na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Ryńsku. Projekt budowlany sporządzono w oparciu o koncepcję, która została pozytywnie zaopiniowana przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu. Obecny stan użytkowy budynku Gimnazjum jest zły i nie odpowiada normatywom funkcjonalnym przewidzianym dla pomieszczeń dydaktycznych i bez istotnych nakładów inwestycyjnych nie daje możliwości poprawy istniejącej sytuacji.</p>
--	---

<p>Cele zadania/korzyści z realizacji; potrzeba, na którą odpowiada projekt</p>	<p>Realizacja projektu poprawi warunki dydaktyczne szkoły, usprawni jej układ komunikacyjny i zapewni odpowiednie drogi ewakuacyjne z budynku. Poprawią się ogólne warunki nauki młodzieży, warunki pracy kadry dydaktycznej oraz poziom prowadzonych zajęć dydaktycznych poprzez utworzenie nowych pracowni tematycznych. Inwestycja ma kluczowe znaczenie dla pogłębienia więzi społecznej mieszkańców i zapewnienia równości szans w dostępie do edukacji uczniów z obszarów wiejskich i miejskich. Wyraźnej poprawie ulegną też warunki i poziom kształcenia uczniów z obszarów wiejskich, którzy zostaną przygotowani do posługiwania się nowoczesnymi technikami i do kreatywnego adoptowania zmieniającego się otoczenia, zwłaszcza wymagań życia współczesnego i dynamiki zmian na rynku pracy. Przedsięwzięcie ma fundamentalne znaczenie dla rozwoju edukacji gminy Wąbrzeźno i przyspieszy wykonanie II ETAPU rozbudowy Gimnazjum, przewidzianego do realizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.</p>
---	--

Stan realizacji zadania	Zadanie nowe, przewidziane do realizacji jako jednoetapowe.
Rozpoczęcie zadania	Planowany termin rozpoczęcia realizacji projektu: 2009 r.
Zakończenie zadania	Planowany termin zakończenia zadania: 2009 r.
	Planowane rozliczenie projektu: (przedstawienie raportu końcowego) 2009 r.

Planowane wydatki w ramach zadania (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2009				Razem:
	Koszty kwalifikowane	525 000,-				525 000,-
	Koszty niekwalifikowane	25 000,-	-			25 000,-
	Całkowity koszt inwestycji	550.000,-				550.000,-

Źródła finansowania – wydatki kwalifikowane (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2009				Razem:
	Dotacja z UE					
	Budżet Państwa	-				
	Budżet województwa kuj-pom	350 000,-				350 000,-
	Budżet gminy					
Inne (jakie?)						

Wykorzystanie środków z funduszy UE	Nazwa programu operacyjnego:	Fundusz Wsparcia
	Nazwa działania:	-

Jednostki organizacyjne urzędu biorące udział we wdrożeniu	Pozyskanie dofinansowania ze źródeł zewnętrznych:	WI
	Nadzór realizacji projektu pod kątem technicznym:	WI
	Nadzór realizacji projektu pod kątem finansowym	WF

Uwagi:	
--------	--

OPIS ZADANIA

Priorytet II

Projekt 1

Nazwa zadania	Organizacja festynu św. Wawrzyńca w Ryńsku
---------------	--

Opis zadania	<p>Od kilku lat na początku lipca odbywa się tradycyjnie parafialno - gminny festyn św. Wawrzyńca. W programie bezalkoholowej uroczystości o charakterze charytatywnym przewiduje się szereg atrakcji: mecz piłki nożnej, parada motocyklistów, koncert muzyki chrześcijańskiej, zabawa taneczna, pokaz sztucznych ogni, gry i zabawy dla całej rodziny, konkurs „Zawsze trzeźwi”, pieczone prosię, loteria fantowa, grochówka i swojskie wypieki. Impreza gromadzi ponad 1500 osób.</p> <p>Patronat honorowy festynu dwukrotnie objęła: aktorka Małgorzata Kożuchowska Planuje się prowadzenie tego typu imprezy również w roku 2009 i w miarę posiadania środków ewentualną kontynuację w latach następnych</p>
--------------	---

Cele zadania/korzyści z realizacji; potrzeba, na którą odpowiada zadanie	<p>Cel główny projektu:</p> <p>Zacieśnienie więzi społecznych, rodzinnych i międzypokoleniowych. Wzrost aktywności społecznej, mieszkańców gminy, ich odpowiedzialności i wiary we własne siły.</p>
--	---

Stan realizacji zadania	Zadanie przewidziane do realizacji w 2009 r. przez Parafię św. Wawrzyńca w Ryńsku, sołectwa należące do parafii i Gminę Wąbrzeźno, jako kontynuacja.
-------------------------	--

Rozpoczęcie zadania	Planowany termin rozpoczęcia realizacji zadania: 2009 r.
---------------------	--

Zakończenie zadania	Planowany termin zakończenia zadania: 2009 r.					
Planowane wydatki w ramach zadania (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2009	2010	2011		Razem:
	Całkowity koszt zadania	12000,-				12000,-
Źródła finansowania (PLN)	Wyszczególnienie / Rok	2009	2010	2011		Razem:
	Dotacja z UE	-	-	-		-
	Budżet gminy	-	-	-		-
	Inne	12000,-	-	-		12000,-
	Nadzór nad realizacją zadania pod kątem finansowym			WF		

Uwagi:	
--------	--